

valgets betænkning, indeholder følgende hovedpunkter:

Med henblik på at udvide kredsen af danske statsborgere, der under ophold i udlandet har adgang til at afgive stemme ved folketingsvalg m. v., er der i lovforslaget opstillet en liste over de hyppigst forekommende persongrupper, som under midlertidigt ophold i udlandet må anses for at have en sådan tilknytning til det danske samfund, at grundlovens krav om fast bopæl i riget som betingelse for valgret er opfyldt. Det er foreslået, at sådanne personer kan begære sig optaget på valglisten i den kommune, hvori de sidst har været tilmeldt folkeregistret. For personer, der inden for de sidste 4 år er udrejst fra Danmark, sker optagelse på valglisten i princippet ved kommunalbestyrelsens foranstaltning på grundlag af en skriftlig erklæring fra vælgeren om, at vedkommende vælger under midlertidigt ophold i udlandet hører til en af de opregnede personkategorier. For personer, der har haft ophold i udlandet i mere end 4 år, træffes afgørelsen om optagelse på valglisten af et centralt nævn, der foreslås oprettet.

I lovforslaget er endvidere foreslået gennemført en ny valglisteordning, der afskaffer den gældende årlige udarbejdelse af valglisten. Efter forslaget skal kommunerne alene udarbejde valglisten i forbindelse med valg eller folkeafstemning. Udarbejdelsen vil ske maskinelt på grundlag af CPR, og således at der på valglisten optages vælgere, der senest 18.-dagen før valget har anmeldt flytning til vedkommende kommune. Vælgere, der inden for samme frist har anmeldt flytning inden for kommunen, skal optages på valglisten under den nye bopæl. Med henblik på at sikre vælgerne muligheden for at få rettet eventuelle fejl i valglisten før valget er der samtidig stillet forslag om, at udsendelse af valgkort gøres obligatorisk, og at kommunerne i forbindelse hermed forpligtes til i pressen at opfordre vælgere, der ikke har modtaget valgkort, eller som mener, at valgkortets indhold er fejlagtigt, til at gøre indsigelse til kommunen, som samtidig forpligtes til omgående at behandle indsigelsen.

Med henblik på at forbedre muligheden for søfolk på danske skibe i udenrigsfart for at afgive stemme er der stillet forslag om, at disse gives ret til at afgive brevstemme fra dagen efter et folketingsvalg med gyldighed for førstkommande folketingsvalg. Efter forslaget opretholdes den hidtidige adgang til at afgive brevstemme fra 3 måneder før valget også for de søfolk, der har benyttet sig af den nye ordning, således at der herved opnås en »fortrydelsesret« for disse vælgere.

Lovforslaget indeholder herudover en række andre forslag om ændring af folketingsvalgloven, som for hovedpartens vedkommende er af mere teknisk karakter. Der henvises herved til de enkelte bestemmelser.

Lovforslaget har været til udtalelse i finansministeriet og justitsministeriet.

III. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser

For staten indebærer forslaget om en udvidelse af kredsen af danske statsborgere med ophold i udlandet, som kan optages på valglisten, oprettelsen af et uafhængigt nævn, jfr. bemærkningerne til § 9 i nr. 1. Sekretariatsfunktionerne for nævnet forudsættes varetaget af indenrigsministeriet. Det forudsættes endvidere, at nævnets forretningsgang på længere sigt tilrettelægges således, at sekretariatet af nævnet bemyndiges til på nævnets vegne at træffe afgørelse i hovedparten af de forelagte sager. Nævnet skulle herefter, efter at ordningen har fundet sin endelige form, kun til egentlig nævnsbehandling få forelagt sager af principiel karakter, samt sager i øvrigt, der giver anledning til særlig tvivl.

Som det fremgår af bemærkningerne til kapitel I i nr. 1, er det vanskeligt at skønne over antallet af sager, som vil kunne forventes at blive forelagt nævnet, idet det ikke er muligt at fastslå antallet af danske statsborgere med ophold i udlandet, som vil falde ind under ordningen, og det er ej heller muligt mere præcist at anslå, hvor stor interesse, der vil være hos disse personer, for at blive optaget på valglisten. Det kan dog samtidig oplyses, at indenrigsministeriet i de senere år har været udsat for et betydeligt pres fra en række grupper af danske statsborgere i udlandet.

Det må antages, at den andel af det samlede antal begæringer om optagelse på valglisten, som forslaget vil give anledning til, og som vil blive forelagt nævnet, navnlig i indkøringsfasen vil være stort. Dette skyldes for det første, at den praksis, som skal danne grundlaget for kommunernes videre administration af ordningen, i et vist omfang vil blive resultatet af nævnets virksomhed i den første tid. Som nævnt i bemærkningerne til § 8 i nr. 1 har indenrigsministeriet således til hensigt i forbindelse med nyordningens ikrafttrædelse at pålægge kommunalbestyrelserne i en overgangsperiode at forelægge alle begæringer efter forslagens § 2, stk. 2, nr. 6, samt andre sager, hvori der opstår fortolkningstvivl, for nævnet til afgørelse med henblik på fastlæggelsen af en entydig praksis. Dernæst må